

EKONOMİ VE HUKUK BULUŞMALARI'NIN 19'UNCUSU MALATYA'DA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

“Kişi başı milli gelir, güçlü adalet sistemi ile 50 bin dolara çıkar”

MEHMET NABİ BATUK-
MAHİR SOLMAZ / MALATYA

Daha İyi Yargı Derneği ve EKO-NOMİ gazetesi tarafından düzenlenen Ekonomi ve Hukuk Buluşmaları'nın 19'uncusu Malatya Ticaret ve Sanayi Odası'nın desteğiyle Malatya'da gerçekleştirildi. Malatya TSO Konferans Salonu'nda “Sürdürülebilir Büyüme için Daha İyi Yargı” adıyla düzenlenen buluşmada; Malatya TSO Başkanı Oğuzhan Ata Sadıkoğlu, Malatya Ticaret Borsası Başkanı Ramazan Özcan, Malatya Barosu Başkanı Onur Demez, TÜRKONFED Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Yasemin Açık, Daha İyi Yargı Derneği Başkanı Mehmet Gün, TOBB ETÜ Öğretim Üyesi Prof. Dr. Fatih Özatay, Ekonomi Gazetesi Genel Koordinatörü Vahap Munyar ve Daha İyi Yargı Derneği Genel Sekreteri Tuğçe Özbilen konuşmacı olarak yer aldı. STK başkanları ve çok sayıda hukukçu ile iş insanının katılımıyla gerçekleştirilen buluşmada, para politikası, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin neden olduğu sorunlar, afet hukuku, imar mevzuatı ve yatırım ortamının önündeki yasal düzenlemeler ele alındı, ticaret mahkemelerinde uzayan duruşmalara karşı yeni tedbirler alınması çağrısı yapıldı. Toplantıda ayrıca aile şirketlerinin miras işlemlerinde yargı erki tarafından verilen yanlış kararların diğer şirketlerin gelişim süreci ve ortaklıklarla büyüme sürecini de olumsuz etkilediğine vurgu yapıldı. Yargının aile şirketlerinin bireysellikten ziyade ortaklığı geliştirecek yeni bir misyon üstlenmesi gerektiği belirtildi.

“GERİYE DÖNÜK DAVA AÇMA SÜRESİ DÜŞÜRÜLMELİ”

Etkinlikte konuşan Malatya TSO Başkanı Oğuzhan Ata Sadıkoğlu, yasaların iş dünyasının önünü tıkamaması, açması gerektiğine vurgu yaptı. Ekonomideki gelişme, etkin girişimcilik, kaynakların doğru kullanımı, fiyatlardaki istikrar, milli gelirimizdeki büyüme gibi konulardaki sorunların ancak güçlü ve adil hukuksal düzenlemelerle sağlanacağını belirten Sadıkoğlu, “Hukuk kurallarına uyulmaması, ekonomik ilişkileri bozan en önemli etkenlerden biridir. İyi bir ekonomi için hukuka güven ön koşuldur. Hukuk ve güven zayıfladıkça ithalat yapan ülkelerin Türkiye'ye bakış açıları değişiyor, bu da doğrudan ihracatımızı etkiliyor. Yasalarımız iş dünyasının önünü açmalı. Ticaret mahkemelerinde bir dava ortalama 411 gün, iş mahkemelerinde 581 gün, fikri ve sinai haklarda ise 625 gün sürüyor, bu süreçte herkes zarar görüyor. İşçi-işveren mahkemelerinde işverenler hem madden hem de psikolojik olarak yoruluyor. İş mahkemelerinde geriye dönük dava açma süreleri birçok Avrupa ülkesinde 5 yılın altında. Ülkemizde 2017'de 10 yıldan 5 yıla indi. Hatta Almanya, Avusturya ve Rusya gibi ülkelerin çoğunda 3 yıl olarak uygulanıyor. Adliye koridorlarını en çok meşgul eden konuların başında işçi-işveren davalarının olduğunu biliyoruz. Hem hukuk sisteminin daha hızlı çalışması hem de işverenlerin hukuksal meselelerinin azalması için ülkemizde de geriye dönük dava açma süresinin daha da düşürülmesi gerekiyor” diye konuştu.

Güçlü bir adalet sistemi için mahkemelerin sayısını artırmak yerine azaltılması gerektiğini ifade eden Daha İyi Yargı Derneği Başkanı Av. Mehmet Gün, Türkiye ekonomisinin 99,8'ini oluşturan KOBİ'lerin sürdürülebilir olarak gelişebilmesi için, yargı erkinin zimmet, emniyeti suistimal, sadakatın ihlali, sırrın ifşası suçlarıyla etkin mücadele etmesi gerektiğini söyledi. Gün, “Güçlü bir yargı yapısı oluşturulursa kişi başı milli gelirimiz kolayca 50 bin dolar seviyesine çıkar” dedi.

Malatya TSO Konferans Salonu'nda düzenlenen Ekonomi ve Hukuk Buluşmaları'nın 19'uncusu, kentlin iş dünyası temsilcileri ve çok sayıda hukukçunun katılımıyla gerçekleştirildi. Toplantıda, zimmet, emniyeti suistimal, sadakatın ihlali, sırrın ifşası suçlarıyla etkin mücadele çağrısı yapıldı.

“YARGININ HATALI HÜKÜMLERİ ORTAKLIK ALGISINI ZAYIFLATIYOR”

Daha İyi Yargı Derneği Başkanı Av. Mehmet Gün, Türkiye'deki işletmelerin yüzde 99,8'ini oluşturan KOBİ'lerin ürettiği kişi başına katma değer 2022'de 9 bin 362 dolar olduğunu söyledi. KOBİ'lerin toplam istihdamın yüzde 70,6'sını sağladığını ancak bu kadar büyük bir kesimin kişi başına ortalama ancak 9 bin 362 dolar katma değer ürettiğini kaydeden Gün, “Girişimlerimiz doğal ortamlarda gelişmiş olsaydı Türkiye'nin yıllık toplam katma değer üretimi 9,9 trilyon lira değil, 41 trilyon liradan fazla olurdu” dedi. KOBİ'lerin ortaklık kuramamasının 2 temel sebebi olduğunu ifade eden Mehmet Gün, şöyle devam etti:

“Birincisi, yargının olağan görevini yapamaz olmasıdır. İkincisi de yönetimde istikrarsızlık ki bu sorunun altında da yargı sorunu yatıyor. Yargı, işletmelerin gelişerek serpilmesine engel olan konularda görevini yapmıyor. Zimmet, emniyeti suistimal, sadakatın ihlali, sırrın ifşası suçlarıyla etkin mücadele edemiyor. Şirket ve sair ortaklıklarda uyumsuzluklar çözülüyor. Önüne gelen davalarda maddi gerçeği tam ve doğru olarak ortaya çıkarmıyor, uzayan yargılamalar cezasızlığa neden oluyor. Tüm bu olumsuz faktörler nedeniyle ortaklıklar güvenle kurulamıyor. Girişimler bir araya gelip güçleniyor. Girişimlerin birleşerek tasarruf edeceği kaynaklar israf ediliyor. Küçük girişimlerde gelişmek

için gerekli finansmanın yetersizliği, gelişmeyi önüyor. Finansmana erişim zorluğu ortaya çıkıyor. Sonuçta üretim kalitesiz oluyor, işletmelerin rekabet gücü düşük kalıyor. Öte yandan yargının yönetici kesime karşı eli kolu bağlı, keyfi, bilime aykırı kararlar alan, görevlerini ihmal ve ihlal eden yöneticilere hesap sormuyor. Bu durum yargıda daha kötü. Bu sorunu çözmek için yargı meselesini halletmemiz gerekiyor.”

Güçlü bir adalet sistemi için mahkemelerin sayısını artırmak yerine azaltmak gerektiğini ifade eden Mehmet Gün, kalkınmaya en güçlü katkıyı vermesi için de mahkemelerin kalkınma bölgeleri bazında optimum yapılandırılması çağrısı yaptı. Uzmanlıklar merkezlerde

yoğunlaştırılarak hizmeti halkın ayağına götürecek yeni bir sistem kurulmasının elzem olduğunu belirten Gün, “İlk derece mahkemeleri hazırlik mahkemelerine, istinaf mahkemeleri ilk derece mahkemesine dönüştürülmeli, temyiz tek merkezde etkinleştirilip aynı zamanda yeknesaklaştırılmalı. İşte o zaman Türkiye'nin hukukun üstünlüğü endeksindeki yeri ileri ülkeler seviyesine çıkarken, girişimler doğal gelişimlerine uygun olarak serpilir ve kişi başı milli gelirimiz kolayca 50 bin dolar seviyesine çıkar. Bunun için Türkiye'nin ihtiyacı olan şey, bir an önce yargı reformunu gerçekleştirmektir. Bunun için de en başta, bir yargı reformundan en büyük faydayı sağlayacak iş dünyasına görev düşmektedir” diye konuştu.

belirtti. Demez, “İyi bir ekonomi için önce adaleti sağlamamız gerekiyor. Adaletimiz ne kadar güçlüyse ekonomimiz de aynı oranda güçlü olacaktır. İfade özgürlüklerinin son dönemdeki gelişimi ile birlikte inovasyon alanının da benzer hızda güçlendiğini görüyoruz. Bu nedenle ülkemizde nitelikli yatırımların artması için adalet sistemimizi güçlendirmeliyiz. Çünkü yatırımcının sorduğu ilk sorular; karşılaşacağım herhangi bir sorunla ilgili adil bir şekilde yargılanacak mıyım? Hakımı kimse gasp eder mi? Bu nedenle bizler hukuku her zaman üstün kılarak ekonomimizi adaletle yücelteceğiz” dedi.

“EKONOMİ DARALMAYA DEVAM EDECEK”

Türkiye'nin son ekonomik verilerinin iyiye işaret etmediğini belirten TOBB ETÜ Öğretim Üyesi Prof. Dr. Fatih Özatay, ekonomideki bozulmanın Merkez Bankası Kanuna aykırı şekilde 2021 yılında başlanan para politikası adımlarıyla başladığını belirtti. Yanlış müdahaleler nedeniyle enflasyon, döviz kuru ve fiyat endeksi istatistiklerini artırdığını anımsatan Özatay,

OVP'deki eksikliklerle ilgili değerlendirerek şunları söyledi: “Yapılan düzenlemelerde en önemlisi yüksek gelir gruplarından vergi alınmasına yönelik bir kanun teklif yok. Bu yüksek hacmi nereden bulduklarına yönelik bir düzenleme de yok. Kamu projelerinde verilen gelir garantileri bütçeye kara delik oluşturuyor. Onların gözden geçirilmesine yönelik bir adım yok. Bu etmenler eksik yapıldığı için gelir grubunda adaletsiz bir ortam ortaya çıkıyor. Emekliler ve asgari ücretliler şu anda açlık sınırının altında kaldılar. Artık hükümetin daha çok zaman kaybetmeden güven sağlayacak adımlar atması gerekiyor. Son 5-6 aydır düzenlemesine rağmen TÜİK'in kurumsal yapısını değiştirmenin zamanı geldi. TÜİK'i bağımsız akademiyeşenler ve teknisyenler tarafından denetleyecek bir yapı kurulmalı. Merkez Bankası'nın bağımsızlığını güçlendirecek yeni tedbirler de güven ortamını güçlendirecektir. İhale Yasası 2001'deki haline dönüştürülmeli ve daha da güçlü hale getirilmeli. Elektrik, doğal gaz gibi temel kaynaklara yapılan zamlar ani şekilde değil zamana yayılarak yapılmalı. Ama güven oluşturmak istiyorsak acilen bir rant yasası çıkarmalıyız. En önemlisi adil ve hızlı çalışan hukuk sistemi ufukta görünmüyor. Görebilecek miyiz onu da bilmiyoruz.”

“BİLİM VE TEKNOLOJİNİN GÜÇLENMESİ İÇİN İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ GELİŞTİRİLMELİ”

Malatya Barosu Başkanı Av. Onur Demez, hukuk alanındaki iyileştirmeler ve reformların ekonominin alanındaki büyümeyi ve toplumsal refaha olumlu yansıtıldığını

luzum. Yatırım yapılacak şehirlerimizimizin altyapısının modern hale getirilmesi şart. KOBİ'lerimizin dijital ve yeşil dönüşüm süreçlerini sağlayacak destekleme mekanizmalarına da ihtiyacımız var. Bunun için de önemli koşullardan birisi hukukun ve yargının bağımsız hale getirilmesi ve uluslararası hukuk normlarına göre hareket etmemizdir” şeklinde konuştu.

“SÜRDÜRÜLEBİLİR BİR YARGI REFORMUNA İHTİYAÇ VAR”

Malatya Ticaret Borsası Başkanı Ramazan Özcan, kentte deprem afetinde 130 binin üzerinde yapının ve 30 binin üzerinde ticarethanenin zarar gördüğünü söyledi. Kentte bir yandan insanların temel ihtiyacı olan konut arzının geliştirilmesi yandan da ekonomiyi yeniden ayağa kaldıracak girişimlerin sürdüğünü ifade eden Özcan, hukuk ekonomisi denkleminde dair şunları söyledi: “Hukuk her eve lazım olan bir olgu. İş dünyası olarak ortak beklentimiz sağlıklı ve sürdürülebilir bir yargı reformunun hızla hayata geçirilmesi. Ülkemizin 1980'lerdeki olanaklarla geliştiri-

Daha İyi Yargı Derneği'nden sorunların çözümüne yönelik 9 öneri

- 1- Hakimler Savcılar Kurulu'nu, tam bağımsız hale dönüştürerek, kaliteli yargı hizmetine odaklanan düzenleyici bir kurum olarak Adalet Yüksek Kurumu oluşturmak.
- 2- Yargının idaresiyle ilgili her türlü karar ve işlemi etkin yargısal denetime açıp, yargı konularında uzmanlaşmış Adalet Yüksek Mahkemesi oluşturmak.
- 3- Anayasa Mahkemesi'nin daire sayısını 3'e çıkarmak, üye sayısını 15'den 30'a yükseltmek, seçimlerini açık şeffaf ve yargı denetime tabi tutarak kapasitesini artırmak ve siyaseten tarafsızlığını geliştirmek.
- 4- Hukuk mesleklerinin her biri için, yönetimleri sadece meslek mensupları tarafından seçilen, tam bağımsız yargısal meslek kuruluşları oluşturmak.
- 5- Yargı atamalarında liyakati sağlamak; yargı üst organlarına, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay ve Danıştay üyeliklerine adaylık ve atamalarda kamuoyunu dahil ederek tam şeffaflığı, seçme ve atama kararlarını gerekçeli açık oya tabi tutup bütün aşamaları yargı denetimine tabi kılarak tam hesapverirliği sağlamak.
- 6- Ahi geleneğinin özünü uygun olarak yeknesak hukuk meslekleri kariyer planı oluşturmak ve insan kaynaklarını ihtiyaca uygun olarak geliştirip liyakat esaslı olarak değerlendirmek.
- 7- Yargı hizmet birimlerini, mahkemeleri ve insan kaynaklarını 26 kalkınma bölgesi bazında optimum şekilde dağıtmak, uzmanlıklar merkezlerde yoğunlaştırılarak hizmeti halkın ayağına götürmek.
- 8- Uyumsuzlukları erken tespit ederek yargının iş yükünü önceden kestirmek, kaynaklarını ileriye yönelik planlamak, modern uyumsuzluk yönetim usulleri ve dava öncesi dürüst ifşa ve ibraz kurallarıyla sulh ve uzlaşmayı teşvik etmek, davalara en geç 3-4 ay içinde sonlandırmak.
- 9- Herkese karşı hukukun üstünlüğü için kamu görevlilerinin suçlarında idari amirlerinin ve kendi kuruluşlarının soruşturma izni vermesi şartını kaldırmak.

Etkinliği buradan takip edebilirsiniz.